

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2022.05.16-05.23.

Időjárás:

A múlt héten folytatódott a meleg, nyárias, száraz időjárás a megyében. Csapadék továbbra is csak helyileg hullott, max. ~8-10 mm mennyiségben. A szárazság fokozódott.

A hőmérsékleti értékek kissé csökkentek (főleg egy-két éjszaka tapasztaltunk jelentősebb lehűlést), a nappali: 21,2-28,9 fok, az éjszakai: 3,7-15,4 fok között változott. A napi átlaghőmérsékletek 14,8-21,1 fok között alakultak.

A levélnedvesség értékek alacsonyak voltak, 2-8 óra között volt mérhető.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi árpa: virágzás vége, kötődés, szemképződés, őszi búza: virágzás;

Károsítók:

Őszi búzában a **lisztharmat** tünetei nem erősödtek jelentősen (gyenge-közepes a növényállomány-szár alsó részén). A zászlos levélen is láthatóak újabb kis lisztharmat telepek, de egy-egy állományon belül is csak elszórtan (nem általánosan).

A **szeptóriás levélfoltosság** előfordulása legfeljebb gyenge mértékű az állományokban, de többnyire alsó levelek fertőzöttségével, amelyek mostanra már jórészt le is száradtak. Újabb tünetek nem láthatók.

A **pirenofóras levélfoltosság** és a **sárgarozsda** terjedéséhez sem voltak kedvezőek az elmúlt napok. A fertőzöttség a korábbi szinten maradt.

A búza virágzásával, csapadék jelenlétében nő a **kalász fuzáriózis** fertőzésveszélye. A betegség ellen a védekezéseket meg kell kezdeni.

Őszi búzában a **levéltetvek** felszaporodása –a többször rovarölővel kezelt állományokban – minimális de a legtöbb táblán megfigyelhető (és hálózható) a jelenlétük, különböző mértékben. Minimális kezelés mellett egyértelmű a népesség növekedés, már nemcsak a leveleken, hanem a kalászosokon is láthatók egyes egyedek vagy kisebb kolóniák.

Őszi búzában, árpában és zabban minimálisra csökkent a **vetésfehérítő bogarak** száma. Többségében a különböző korú lárvák láthatók az állományokban, melyek ellen a védekezések indokoltak, most már az új előírás szerint a gabonafélékben, méhkimélő technológiával.

A **poloskák** jelenléte továbbra is észlelési szintű az állományokban.

Őszi árpában a **pirenofóras levélfoltosság** fertőzöttség a múlt hetihez hasonló (egy-egy táblán közepes-erős mértékű). Több táblán az állományok megdőlése jelentős, mely a betegségek további terjedését elősegítheti.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: becőfejlődés.

Károsítók:

A **repcebecő ormányos** egyedszáma csökkent, a kártétel nem változott már jelentősen, a becők ~10-35 %-án látható (technológiától függően).

A **repcebecő gubacsszúnyog** rajzása folyamatos, egyedszáma enyhén emelkedő szintű. A becő kártétel ~1 %-os.

KUKORICA

Növényfenológia: 1-5 leveles állapot

Kukoricában nagyon heterogén fejlettségű állományokat lehet látni, de a többség 1-5 leveles állapot között látható. A gyomnövények kelése, fejlődése folyamatos (pl. parlagfű, libatop, disznóparéj stb.: kelés-2-4 leveles állapot, mezei acat). Fejlettségtől függően a **korai posztemergens-posztemergens** kezelések elvégzése javasolt.

Kukoricában a **barkók** kártétele továbbra is csak egy-egy táblán észlelhető (tábla széleken), legfeljebb gyenge mértékben.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: keléstől-2 lombleveles állapot.

A **barkók** kártétele, -hasonlóan a kukoricához- legfeljebb a tábla széleken tapasztalható gyenge mértékben.

Napraforgóban folyamatos a gyomnövények kelése, fejlettségtől függően a **posztemergens** gyomirtások tervezése, elvégzése javasolt.

BURGONYA

Növényfenológia: hajtásképződés (2-4 hajtás).

A **burgonyabogár** egyedszáma továbbra is jelentős, a tojásrakás folyamatos, megkezdődött, helyenként tömegessé vált a lárvák kelése is (1. fotó)! A védekezés megkezdése javasolt a fiatal lárvák ellen.



1. fotó: Burgonyabogár tömeges lárvakelés (2022.05.22.)

A **levéltetvek** egyedszáma növekvő, de a fertőzöttség így is csak gyenge mértékű. A vírusterjesztés megakadályozása céljából a védekezés javasolt.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: termés fejlődés-növekedés;

Alma, körte: (alma: másodvirágzás) kötődés-termés fejlődés, növekedés;

Kajszi: termés növekedés.

Károsítók:

Almában folyamatos de stagnáló a **szürke/zöld almalevéltetű** felszaporodása az ültetvényekben. A fertőzöttség gyenge mértékű a hajtások ~2-5 %-án. Védekezés javasolt!

Folyamatos, de csökkenő számú az **almamoly** rajzása, 4 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A lerakott tojásokból a napokban várható a lárvák kelése, ezért a védekezés javasolt!

Almában a továbbra is száraz, meleg napok miatt lassú a **varasodás** tünetek megjelenése. A levélnedvesség tartama általában alacsony (2-8 óra között), de a mélyebb fekvésű gyümölcsösökben a hosszabb ideig fennálló nedvességviszonyok kedvezhetnek a konídiumok csírázáshoz, az újabb tünetek megjelenéséhez. Almában a **lisztharmat** szekunder tünetei erősödtek, folyamatos intenzív védelem szükséges.

Körtében a varasodás levél és gyümölcs tünetei kissé erősödtek (kezeletlen állományban), a fertőzöttség gyenge mértékű (de 2-es skála értékű). Az újabb fertőzések megakadályozása érdekében további védelem javasolt.

Kajsziarackon, cseresznyén a **sztigminás levéllyukacsosodás** tünetei gyenge mértékűek maradtak levélen és gyümölcsön egyaránt.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása csökkenő egyedszámú, 10-14 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. Védekezés javasolt.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása szintén csökkenő számú, 10-18 db imágó/csapda/3 nap fogással. Védekezés javasolt.

Szilván és kajsziarackon folyamatos a **levéltetvek** szaporodása, ahol nem tették, ott a védekezés indokolt.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fürtkezdemények növekedése, fürtmegnyúlás

Szőlőben a **tarka szőlőmoly** rajzása csökkenő, a fiatal lárvák ellen a védekezés megkezdése javasolt.

Megkezdődött (2022.05.18.) az **amerikai szőlőkabóca** lárvakelése az ültetvényekben. Az alsó leveleken a vektor tömeges megjelenése tapasztalható. Az amerikai szőlőkabóca elleni fő védekezéssel még várhatunk (L3-(L4) lárvák), de tömeges lárvakelés esetén célszerű lehet egy kezelés beiktatása amely egyben a szőlőmoly kelő lárvái ellen is megfelelő védelmet nyújt.

A fertőzött ültetvényekben megfigyelhető már a **feketerothadás** levéltünete (krémszínű- és nekrotizálódott folt). A csapadékos napokon nő a **feketerothadás és a peronoszpóra fertőzésveszélye** (peronoszpóra: legalább 10-20 mm eső+10-12 fok feletti éjszakai hőmérséklet) ezért a megelőző védekezéseket meg kell kezdeni.

A jelenlegi hőmérséklet mellett a **lisztharmat** fertőzésveszélye is emelkedő, a primer levéltünetek megjelenése a fertőzött ültetvényekben valószínűsíthető. Ezért és a szőlő érzékeny fenológiai stádiuma miatt a betegség elleni védekezés javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2022. május 23.

Tűh Annamária
előrejelző